

отъ единъ край на България се захвърляше на другъ, на мѣсти съвсѣмъ противоположенъ. Още прѣди 1346 г., маса отъ грѣцко население, между което не трѣба да изключваме и бѣлгари, се прѣсели въ недокосваното до тогасъ отъ турцитѣ Александрово царство. Кой би подозиралъ, че въ о-въ Кипръ ще се срѣщнатъ бѣлгари още въ 1373 г. и то като политическо цѣло; една отъ планините въ М. Азия бѣ нарѣчена Болгаръ-дагъ, а столицата на о-ва Тасосъ, който винаги се е считалъ за грѣцки, — Българъ и т. н. Разселването на жители по тоя начинъ изъ разни кѫтове на п-ва, тѣй суроно на пръвъ погледъ, имаше своя развой и институтна подкладка. На новитѣ пришелци—поселеници, турцитѣ правяха извѣстни оствѣжки и ги даряваха съ доволно изгодни правдини. Послѣдните отъ тая износна за турцитѣ, а убийственна за бѣлгарската цѣлостъ, тактика, удивително се отпечата въ днешния ни фолклоръ. Номенклатурата ни е една чудновата смѣсица отъ турски, татарски, албански, влашки, срѣбски, грѣцки и даже руски и калмушки имена. Диалектичните ни особености сѫ тѣй разглобени, че ний едвали можемъ отвори въпросъ за дѣление България по нарѣчия, освѣнъ ако се примиримъ съ поименно изброяване на различни и крѣстосани диалекти въ тѣсни и многобройни кѫтове. А всѣки ще се съгласи, че въ костюмно отношение България е едно обширно изложение. Най-суровитѣ промѣни въ България настанаха отъ зацаруването на Баязида, който не безъ право бѣ нарѣченъ Грѣмотевица. Срѣщането въ турските хроники турски имена на заселища и цѣли области въ Тракия още прѣди окончателното ѝ падане,—не е случайно. Взетата крѣпостъ се прѣвиначаваше или прѣкрѣтваше съ турски имена: жителитѣ и се посичаха, заробваха или откарваха надалечъ за да се замѣнятъ съ нови. По тоя начинъ се замѣглиха прѣдания и изтриваха паметници. Още прѣди падането на България, между Сливенъ и Ямболъ изниква чисто турско име на старобѣлгарско заселище — Таузли, по сѫщия начинъ поникнаха имената Къзълъ-Агачъ, Къркъ-Клисе и т. н. Въ всѣки новопрѣвзетъ градъ се затриваха христианските слѣди: заваренитѣ массивни здания намѣста се запазваха, но по начинъ за да не личатъ, че сѫ други освѣнъ турски, а